



БФ «ПСП-ФОНД»

Маслиҳатҳои муҳочирзанон ба муҳочирзанон

Маслиҳатҳои муфид дар бораи ҳаёт дар Россия



Санкт-Петербург
2019

**Маслиҳатҳои
муҳочирзанон
ба муҳочирзанон**

**Маслиҳатҳои муфид дар бораи ҳаёт
дар Россия**

**Санкт-Петербург
2019**

Занони азизи хонанда!

Ба Россия муҳочир шудан кори осон нест.

Ҳар рӯз дар назди занон саволҳое пайдо мешаванд, ки ба онҳо ҷавоб ёфтани на ҳамеша осон аст. Бояд масъалаҳои муҳимро ҳал кард: гирифтани патент, ёфтани манзил ва қор, ба кӯдакистон ва мактаб супурдани фарзандон.

Аксарияти шумо дар рафти ҳалли ин масъалаҳо худ доно ва қоршинос мешавед ва ба дигарон маслиҳатҳои муфид дода метавонед. Маҳз барои ҳамин мо дар ин буклет маслиҳатҳои занонро аз Ўзбекистон, Тоҷикистон, Қирғизистон, Қазоқистон ва Украина ҷой додем. Бовар дорем, ки ин маслиҳатҳо ба Шумо ёрӣ мерасонанд ва рӯзе Шумо ҳам аз таҷрибаи муфидатон ба мо ҳикоя хоҳед кард.

Орзу дорем, ки дар роҳи Шумо монеаҳо кам бошанд. Ва агар пайдо шаванд, мо – ҳамроҳ метавонем онҳоро баргараф кунем!


Комёбу муваффақ бошед!

*Бо эҳтиром,
Қормандони БФ «ПСП-фонд»*


МУНДАРИЧА


Тайёри ба сафари Россия	4
Тайёр кардани ҳуҷҷатҳо.....	9
Манзил	14
Чустуҷӯи кор ва таъмин шудан бо кор	18
Муошират бо политсия.....	22
Оила ва фарзандон	26
Гирифтани ёри тиббӣ	30
Ёри аз ташкилотҳои ҷамъиятӣ	33
Муошират бо аҳолии маҳаллӣ.....	35
Фароғат	39
РВП, ВНЖ, шахравандии Россия.....	43
Гуногун.....	47


Тайёри ба сафари Россия

 Бе тайёрии пешакӣ ба Россия сафар кардани занон хуб нест. Агар забони русиро надонед, дар ҳар қадам ба мушкилоте дучор мешавед. Ақаллан бо онҳое, ки пештар дар Россия кору зиндагӣ кардаанд, суҳбат намуда, душворииҳои эҳтимолиро доништан ва ба онҳо омода шудан даркор аст.


Сафар тани танҳо, бе аҳли оила, бе дӯстон саҳт мушкил аст. Ҳама масъаларо бояд худ ҳал кунӣ, инро фаҳмидан даркор. (*Замира*).

 Муҳоҷирон дар навбати аввал бояд қоидаву қонунҳоро ёбанд, хонанд ва риоя кунанд. (*Дилноза*).

 Бояд забони русиро ҳанӯз пеш аз сафар омӯхт ва инро ба ҳамсару фарзандон ҳам таъкид кард. Бе доништани забони русӣ дар ин ҷо тайёр кардани ҳуҷҷатҳо, манзил ва кор ҷустуҷӯ ёфтани хеле душвор мешавад. (*Гулнора*).


 Тайёри ба сафар – аз ҳама муҳимтар аст. Мувофиқи имконият бояд тамоми ҳуҷҷатҳо, қоидаҳои даромадану баромадан, муҳлати истиқоматро омӯхт. Дар ин кор портали Госуслуг, омӯзиши қонунгузорию муҳоҷирати Россия, гурӯҳҳои гуногун дар шабакаҳои иҷтимоӣ оид ба ин масъала ёри расонида метавонанд. Инчунин тавсияи медиҳам, ки бо барномаҳои


давлатӣ шинос шавед, масалан, бо Барномаи давлатии оид ба мусоидат кардан ба муҳоҷирати ихтиёрии ҳамватанон ба Федератсияи Россия. Эҳтимол Шумо низ ба он шомил шуда тавонед ва он гоҳ тайёр кардани ҳуҷҷатҳо барояшон хеле осон мешавад. Аз ҳама тарсовараш он аст, ки ҳеч кас 100% маълумотнокиро дар ин соҳа кафолат дода наметавонад, зеро қонунҳо нозуқиҳои бисёр доранд, инчунин дар ҳар субъекти ФР қоидаҳои худӣ амал мекунанд, бинобар ин беҳтар аст, ки одамони дар ин кор соҳибтаҷрибаро ёфта, бо онҳо маслиҳат кунем. (*Марина*).


 Аз ҳама асосӣ – донишмандони забони русӣ. Ҳар қадар забони русиро беҳтар донед, ҳалли ҳама мушкил осонтар мегардад. Ҳар касе забонро нағз надонад, бо душворӣҳо дучор мешавад, ба политика фаҳмонда наметавонад, одамон бо ӯ муносибати хуб намекунанд.

Одамон худ ба худ ба ин чӣ намеоянд, аксар вақт ба воситаи шиносҳо меоянд, пешакӣ дар кучо истоданро маслиҳат мекунанд. Ман ба назди дугонаам, ки пештар дар Ўзбекистон бо ҳам кор мекардем, омадам. То ба пойи худ рост шудан дар хонаи ӯ зиндагӣ кардам.

Барои ба ин чӣ омадан камаш 40 ҳазор рубл барои хароҷот доштан даркор аст. Бо 30 ҳазор ҳуҷҷат тайёр мекунӣ ва ҳамзамон кор мекобӣ. (*Фотима Зарипова*).

 Бояд донист, ки кадом ҳуҷҷатҳо даркор мешаванд, дар кучо истиқомат кардан лозим, чӣ хел хонаро ба ичора гирифт, дар кучо кори дилхоҳ пайдо кард. Дар навбати аввал – манзил, ҳуҷҷатҳо ва кор. Ман ба ҳама мегӯям, ки бо ташкилотҳои ҷамъиятӣ ба мисли «ПСП-фонд», бо консулгариҳо маслиҳат кунанд. (*Севара*).

 Донистани забони русӣ, қонунҳои Россия ва вазъият дар шаҳре, ки дар он кор хоҳӣ кард, барои муҳочир афзалияти калон аст. Ин пул ва асабҳоро сарфа мекунад. Одатан инро вақте мефаҳмӣ, ки хатоҳои бисёр содир мекуни. Шумо пеш аз омадан дар бораи Россия ҳарчӣ бештар донед, коратон хеле осон хоҳад шуд. (*Шаҳноза*).

 Аввалин чизе, ки ба ёд мерасад, корти муҳочират аст. Бояд донист, ки чиро ва дар кучо пур кард, махсусан банди мақсади сафар – «цель приезда»-ро. Эҳтимол ин барои муҳочирони меҳнатӣ душвор набошад. Аммо ман бо ин мушкилӣ дучор шудам. Вақте ки ман омадам, дар банди мақсади сафари корти муҳочират “таҳсил” навиштам, зеро ки ба ғайр аз кор мехостам ба аспирантура дохил шуда таҳсил кунам. Маълум шуд, ки барои ба кор даромадан ҳатман дар банди “мақсади муҳочират – кор” навиштан даркор будааст. Барои ин хатой ва надонистани қонунҳо ман маҷбур шудам, ки бори дигар аз сарҳад гузашта дубора ба ФР ворид шавам ва корти муҳочириямро иваз намоям. (*Марина Г.*)



Се чизи асосиро, ки пеш аз омадан ба Россия зарур мебошанд, дар назар бояд дошт: омӯхтани забони русӣ, донишони қонуну қоидаҳои муҳоҷират ва бо худ доштани пул – на кам аз 500-600 доллар. Барои ҳар як “намедонам”-атон Шумо борҳо пул медиҳед. Ҳар қадар кам донед, ҳамон қадар бештар пул медиҳед. (Айгул).



Шарҳи қоршиносон

Тайёри ба сафари Россия марғилаи хеле муғми ми муғольират мебошад. Афсӯс, ки бисёре аз муғольирон ба ин эътибор намедиғанд, фақат ба ёри дӯстон, шиносҳо ва хешовандон умед мебанданду бас. Аммо дар байни шиносҳои Шумо, мутаассифона, онҳо низ ёфт мешаванд, ки қонунҷоро нағз намедонанд, ё миёнравони бевильдон мебошанд, бинобар ин барои ба қарз нағўтидан ё қурбонии савдои одамон нашудан мо тавсия медиғем, ки пурра ба ёри нағмиағриён умед набандед.

Барои доништан ва беғтар қардани сатғи дониши забони русӣ аз замимаҳои мобилӣ барои Android – «Россия для всех (Узбекский)» ва TORFL GO, инчунин пойгоғи интернетии «Образование на русском» (pushkininstitute.ru) истиғода баред.

Ҳангоми тайёри ба сафар мо маслиҳат медиғем, ки пешакӣ ба қадом минтақаи Россия рафтагонро аниқ қунед: ҳар минтақаи Россия нотақрор аст ва хусусиятҳои фарғангии худро дорад. Сатғи зиндағӣ ва имқонияти пул қор қардан дар минтақаҳои гуноғуни ФР аз ҳам фарқи қалон доранд: ба ҳар сурат

бояд бо худ “болишти бехатарӣ” – дар марҳилаи аввал маблағи пулӣ ба миқдори 2-3 андозаи ҳадди ақалли музди минтақавӣ доштанатон даркор аст. Имкониятҳои зиёди пеш аз сафар шинос шудан бо ҷойҳои холии кор ва ёфтани кори дилхоҳ мавҷуд мебошанд: танҳо ба хандаи бахт ё ёри миёнравон тақя кардан хавфнок аст. Пешниҳодҳои расмии кордиҳандагонро дар ҳамаи минтақаҳои Россия аз сайти <http://trudvsem.ru/> – ёфтан мумкин аст, ки ин махзани умумироссиягии Вазорати меҳнат ва шугли Федератсияи Россия мебошад.


Омуҳтани қонунҳои Россия хеле муҳим аст: масалан, шаҳрвандони давлатҳои ИДМ (СНГ) метавонанд бе патент дар ФР на зиёдтар аз 90 рӯз дар 6 моҳ истиқомат кунанд. Дар 6 моҳ Шумо метавонед чанд бор ба Россия оед, аммо муддати дар Россия истоданатон набояд аз 90 рӯз зиёд бошад. Аз соли 2014 шаҳрванди хориҷие, ки бо мақсади кор ба Россия меояд, бояд ҳатман дар корти муҳоҷират мақсади омаданаширо “кор” нишон диҳад. Бе ин нишондод дар Россия ҷои расмии кор пайдо кардан мумкин нест.


Тафтиши кардани он, ки **вуруди Шумо ба Россия манъ нест**, лозим аст: агар Шумо пештар дар раванди таъмин шудан бо кор аз хизмати миёнравон истифода бурда бошед, эҳтимоли ҳуҷҷатҳои қалбаки тайёр кардани онҳо зиёд аст ва **вуруди Шумо шояд манъ шуда бошад**. Дар бораи он, ки **вуруди Шумо манъ аст ё нест**, метавонед аз намояндагиҳои ширкатҳои ҳавопаймоии Россия ё аз шакли махсуси сайти ГУВМ МВД маълумот гиред: <http://services.fms.gov.ru/info->


service.htm?sid=3000.


Пешакӣ донишманди суроғаҳои ташиқлотҳое, ки ба Шумо ёрӣ расонида метавонанд, хеле муҳим аст: инҳо метавонанд мақомоти давлатии ФР, намоёндагии мақомоти давлатии кишвари Шумо (масалан, муассисаҳои консулӣ ё намоёндагиҳои хадомоти муҳочират), ташиқлотҳои ғайридавлатӣ бошанд. Пойгоҳҳои расмӣ электронии ёрӣ ба муҳочирон маълумотҳои хеле муфид доранд: «Добро пожаловать в Санкт-Петербург!» (*migrantinfo.kormtr.gov.spb.ru*) ва замимаҳои мобилии «Добро пожаловать в Ленинградскую область!» *MigrantLenobl*. Маслиҳатҳои муфид, суроғаҳо ва маводро оид ба муҳочират дар ФР аз пойгоҳи «Миграция и мигранты» *migrussia.ru* инчунин аз замимаи мобилии *МигрАзия+* пайдо карда метавонед.


Тайёр кардани ҳуҷҷатҳо


 Ҳамаи ҳуҷҷатҳоро фақат бо роҳи қонунӣ, бе додани пора ва бе истифодаи хизмати ширкатҳои миёнарав тайёр кардан лозим аст. (*Гулнора*).


 Бақайдгирӣ (регистратсия)-ро ба воситаи миёнравҳо нақунед, худатон ба Раёсати муҳочират (Управление по вопросам миграции) ё ба марказҳои бисёрҷабҳа (многофункциональный центр) равед ва ба қайд гузоред. Миёнравҳо баъзан мардумро фиреб медиҳанд. (*Севара*).


 Дар ҷойҳое, ки ҳуҷҷатҳоро тайёр мекунанд, одамонро воҳӯрдан мумкин аст, ки хизматҳои худро пешниҳод мекунанд, гӯё ин корро ба навбат, тезтар ва арзонтар анҷом меода бошанд. Ба онҳо гӯш надихед. Як шиноси ман ба онҳо пул дод, вале аз дасташон ягон кор наомад. Гуфтаанд: шумо нодуруст ворид шудаед, бинобар ин Шуморо ба қайд гирифтани мумкин нест. Дигар шиносам гуфт, ки ҳуҷҷатҳоро тайёр кардаанд, аммо ҳангоми тафтиш маълум шуд, ки қалбаки будаанд. (*Жазгул*).

 Кӯшиш кунед, ки ҳама коратонро ба воситаи мақомоти давлатӣ ҳал намоед ва маълумоти расмӣ гиред. Ба ташкилотҳои тичоратӣ муроҷиат кардан хуб нест. Афсӯс, ки ширкатҳои зиёди бевичдон мавҷуд мебошанд, ки пулро мегиранду ҳуҷҷат тайёр намекунанд, ё ҳуҷҷатҳои қалбаки медиҳанд. Рӯзи аз ҳама бад он аст, ки аз қалбаки будани ҳуҷҷатҳо дар политика огоҳ мешавед. (*Шаҳноза*).


 Агар забони русиро дар сатҳи хуб надонед, аз ягон шиноси русатон хоҳиш кунед, ки ба Шумо ёрӣ расонад. (*Ангелина Сауле*).

 Муҳлати гирифтани патент — ҳамагӣ 30 рӯз баъди гузаштани сарҳад аст. Ҳуҷҷатҳоро мустақилона тайёр карда, баъд бепул онҳоро супурдан мумкин аст, аммо ба навбатҳои тӯлонӣ тайёр бояд буд. (*Марина*).

 Вақте кас ба Россия меояд, бояд шахсан худаш ба ҳадамоти муҳоҷират равад, зеро миёнравҳо одамонро фиреб мекунад. Маблағи патентро ҳар моҳ супурдан лозим аст. Беҳтар он аст, ки якбора ҳаққи семоҳаашро пардохт кунем, ё якмоҳаашро. Агар кас ба таври расмӣ кор кунад, ширкат метавонад худаш ӯро ба қайд (регистрация) гузорад. (*Севара*).

 Ҳама корро фақат худам мекунам, вақтро дарег надошта, ҳама чизро меомӯзам, то муҳтоҷи миёнравҳо нашавам.

Патентро ҳатман мувофиқи ихтисосе, ки кор мекуни тайёр кардан зарур аст. Агар нонпаз ҳастӣ, бояд патентат барои нонпазӣ бошад. Бисёр ширкатҳо, агар патентат мувофиқ набошад, ба кор қабул намекунад. (*Фотима Зарипова*).

 Миёнравҳои хеле бисёре пайдо шудаанд, ки дар ҳар қадам ба Шумо мечаспанд ва ваёда медиҳанд, ки ҳамаи мушкилотро ба ҷои Шумо ҳал мекунад. Гӯё барои он ки Шумо наметавонед, намедонед, сарфаҳм намеравед, нодуруст хуччатҳоро пур мекунад ва ғайраҳо. Аниқ гуфта метавонам, ки одам метавонад ҳама корро худаш кунад, сарфаҳм равад, маълумоти даркорино пайдо намояд. Фақат зехни худро ба кор бурда, агар ягон чизро надонад, аз пурсидан натарсад. Агар Шумо аз қадамҳои аввал ба ин кор одат кунед, дар оянда хеле осон

мешавад. Аммо агар аз рӯзҳои аввал одат кунед, ки масъалаатонро ба воситаи дигарон ҳал мекунад, минбаъд ҳам чунин давом мекунад, дар ҳалли ҳар масъала муҳтоҷи дигарон мешавед. Агар бахт мадад кунад, коратон ҳал мешавад вагарна ба доми фиреб афтоданатон мумкин аст. (Ирина).



Шарҳи кориносон

Шаҳрванди хориҷӣ бояд на дертар аз 7 рӯзи кори баъди ворид шудан ба ФР дар ҷои омадааш худро ба қайд гузорад; шаҳрвандони давлатҳои аъзои ЕАЭС (Арманистон, Беларус, Қазоқистон ва Қирғизистон) – 30 рӯз; шаҳрвандони Тоҷикистон – дар муддати 15 рӯз. Мувофиқи қонун ба қайд гузоштан (регистратсия) бояд дар ҷои истиқомати воқеӣ сурат гирад, барои риоя накардани ин қоида то 7000 рубл ҷарима бо эҳтимоли рондан аз Россия пешбинӣ шудааст. Шуморо метавонад ҷониби қабулкунанда ба қайд гирад, барои ин ба шӯъбаи минтақавии Управления по вопросам миграции ё ба многофункциональный центр предоставления государственных услуг (МФЦ) муроҷиат кардан даркор аст.

Бақайдгирӣ (регистратсия) ба муҳлати на зиёда аз 90 рӯз аз замони гузаштани сарҳад карда мешавад ва барои кор кардан дар ФР ҳуқуқ намедихад. Дар асоси патенти гирифта ва ҳаққаш пардохта муҳлати бақайдгирӣ (регистратсия)-ро дароз кардан лозим аст.

Дар ФР миёнаравҳои зиёде (ташкилотҳо ва шахсони алоҳида) фаъолият мекунанд, ки барои тайёр кардани патент хизмати пулакӣ пешниҳод мекунанд:

- барои ёрӣ ба «шахсони воқеӣ» – ҳамшаҳрон, саркорон, миёнаравҳо, ҳатто шиносатон бошанд ҳам муроҷиат накунед: аксар вақт маҳз ҳаминҳо ҳуҷҷатҳои қалбакӣ медиҳанд;

- ҳатман шартнома барои расонидани хизмат бандед, агар барои ёрӣ дар тайёр кардани ҳуҷҷатҳо ба ташкилоти миёнарав муроҷиат карда бошед;

- ҳатто ба миёнаравҳо муроҷиат карда бошед ҳам, бояд шахсан худатон аз муоинаи тиббӣ, санҷиши дониши забони русӣ, таърих ва асосҳои ҳуқуқ гузаред. Ҳангоми супурдани ҳуҷҷатҳо бояд изи ангушт супоред, сурат гиред;


- ягон ташкилот ё шахси воқеӣ ҳуқуқи аз ҷониби Шумо гирифтани ҳуҷҷатҳоятонро надорад. Барои гирифтани ҳуҷҷатҳо аз шӯъбаи Управления по вопросам миграции Шумо бояд ҳатман худатон ҳозир шавед.

Дар ҳар минтақаи ФР танҳо як ташкилоти салоҳиятдор ба қабули ҳуҷҷатҳо барои тайёр кардани патенти кор маишгул аст – ҳатман сурогаи онро пайдо кунед ва танҳо ба он муроҷиат кунед. Патент танҳо дар он минтақаи Россия амал мекунад, ки дар он ҷо гирифта шудааст. Патент ҳуқуқ медиҳад, ки дар муддати амали муҳлаташ дар минтақаи зикршуда истиқомат ва аз рӯи ихтисоси дар он нишондода дар


назди ҳар корфармо – хоҳ шахси воқеӣ бошад, хоҳ шахси ҳуқуқӣ дар дилхоҳ ҷои минтақа кор кунед. Патент дар муҳлати 10 рӯзи кори баъди супурдани ариза ва дигар ҳуҷҷатҳои даркорӣ тайёр карда мешавад.


Барои кор бо патент Шумо бояд маблағи андози собитро (НДФЛ) барои ҳар моҳи минбаъдаи кор пешардохт кунед. Ҳатман миқдори ин андозро дар минтақаи худатон фаҳмед.

Манзил


 Мо аксар вақт барои ду-се оила манзилро ичора мегирем, зеро ичорапулӣ гарон аст. Ҳамсояхо метавонанд аз ин норозӣ шаванд ва ҳатто барои тафтиши манзил политсияро даъват кунанд. Шумо инро бояд фаҳмед: ҳар қадар одам зиёд бошад, ғавғо ҳам бештар мешавад, ки ин ба ҳамсояхо маъқул нест.

Махсусан, вақте бачаҳо бисёр ғавғо кунанд ва одамони гуногун бештар равуо намоянд. Ин шубҳаю гумонро ба амал меоварад. Кӯшиш кунед, ки оромона умр ба сар баред, бо ҳамсояхо шинос шавед, бо онҳо суҳбат кунед. (*Жазгул*).

 Аз «риэлторҳои сиёҳ» ва агентҳои бевичдон эҳтиёт кунед! Ҳеҷ вақт барои интиҳоб ё дидани манзил бе бастании шартномаи расмӣ ва то дар манзил ҷойгир нашудед, пул надихед. (*Замира*).


 Ман боре ба дидани манзил омадам. Агент ва “соҳибон”-и хона ҳам буданд. Онҳо манзилро хеле таъриф карда гуфтанд, ки танҳо ба он хотир ин хонаи дар марказ бударо бо нархи арзон медиханд, ки онҳо таъчилан ба хориҷа рафтанианд. Ман гуфтам: «Шиносномаатонро бо қайд дар ин манзил ва ҳуччатҳои хонаро нишон диҳед». Ҳеҷ чиро нишон дода натавонистанд, гӯё ҳуччатҳоро бо худ надошта будаанд. Ман зуд фаҳмидам, ки ин фиреб аст ва аз он ҷо рафтам.


Ин хел ҳолат ҳам мешавад, ки муҳочирон ба дидани манзил меоянду агентҳо як варакаи муҳрдорро пур мекунанд ва маблағро мегиранд, гӯё ҳамааш хуб аст. Баъди се рӯз соҳиби ҳақиқии манзил меояд ва онҳоро меронад. (*Бозоргул*).


 Писарам ба воситаи интернет хонаи иҷора пайдо кард ва ба идораи агентӣ рафт. Онҳо гуфтаанд, ки аввал 8000 рубл пешпардохт кунад, баъд суроғи аниқи он манзилро медиханд. Ӯ ба ман занг зада, маслиҳат пурсид, ман гуфтам, ки рад кунад. Писарам ҳам рад карда гуфтааст, ки аввал рафта манзил ва соҳиби онро дидан лозим аст, ки хонаашро ба иҷора медиҳад ё не.


Маслиҳати ман чунин аст: то манзилро набинед, шартномаро имзо накунад, пешакӣ пул надихед!

Бақайдгирӣ (регистратсия)-ро ҳарчӣ зудтар анҷом диҳед! (*Фотима*).

 Кӯшиш кунед, ки дар манзилҳое, ки иҷоранишинон бисёранд, хонаи иҷора нагиред. Ҳарчанд арзон аст, аммо эҳтимоли зиёд аст, ки ин ба ҳамсояҳо маъқул намешавад ва ба политесия хабар медиҳанд. Ин гуна манзил боэҳтимоли нест. Инчунин, вақте ки хонаро аз иҷоранишин ба иҷора мегиред, варианти хубе нест. (*Шаҳноза*).

 Бо дохилшавӣ ба қор ва иҷораи манзил хеле эҳтиёткорона муносибат бояд кард, афсӯс, ки борҳо ба доми фиребгарон афтодем, ки миқдорашон хеле зиёд шудааст. Ҳеҷ гоҳ хонаро надида, дар идора пул надидед, ҳамаи шартномаҳоро бодикқат хонед. Баъди ин кӯшишҳои беҳуда, мо ба воситаи шиносхоямон хонаи иҷора пайдо кардем. (*Марина Г.*).

 Вақте манзил ба иҷора мегирӣ беҳтар аст, ки аз касе, ки бе акцент суҳбат мекунад, ёрӣ пурсӣ. Ин кафолат медиҳад, ки туро фиреб накунад, ё пули зиёд нагиранд. (*Ангелина Сауле*).

 Ба пешниҳодҳои хеле арзон ва бе ҳеҷ шарт бо шароити аъло додани манзил бовар накунад. Аксар вақт фиребгарон чунин пешниҳод мекунад, ки шиносҳои мо ба домашон афтода буданд. (*Ирина*).



Шарҳи коришиносон

Ҳангоми ба иҷора гирифтани манзил бояд ҳамеша шартномаи расмӣ баст. Бе шартнома

истиқомат кардан боз хатаре дорад, ки дар вақти тафтиши Шуморо метавонанд барои вайрон кардани қоидаҳои истиқомат дар ФР ҷарима банданд. Хеле муҳим аст, ки ҷониби қабулкунанда Шуморо дар сурогаи зисти воқеӣ ё ҷои кор ба қайд гирад – дар ин ҳолат Шумо худро аз хавфи вайрон кардани қоидаҳои муҳочират эмин мегардонед.

Бо розигии шифоҳии ҳамшаҳриёнатон дар манзили онҳо сокин нашлавед – аз онҳо шартномаи иҷора талаб кунед, эҳтимол онҳо худ иҷоранишин ва ҳаққи ба иҷора доданро надошта бошанд, чунки соҳибхона нестанд. Ба соҳибхонаҳо ҳуҷҷатҳои худро ҳамчун гарав ё барои нигоҳдории надихед, ҳеҷ кас ба гайри Шумо ҳуқуқи нигоҳдории шиносномаатонро надорад.

Вариантҳои асосии иҷораи манзил дар Россия: иҷораи мустақилона ба воситаи агентҳои амволи гайриманқул; иҷораи манзил мустақиман аз соҳибмулкони; ҷойгиришавӣ дар хобгоҳҳои умумӣ ё манзилҳои муваққатӣ, аз ҷумла, бо ёрии кордиханда.


Агар ба Шумо иҷораи бе шартнома пешниҳод кунанд, хеле хатар дорад: соҳиби хона ё миёнарав метавонанд то анҷоми муҳлати иҷора дар ҳар лаҳза Шуморо ронанд ва кафолатпулиро ҳам надиханд!


Соҳиби хона бояд ҳатман Шуморо ба қайд гирад, яъне, дар баҳисобгирии муҳочират дар сурогаи воқеии зист Шуморо гузорад.


Ширкатҳои бисёре ҳастанд, ки дар хобгоҳҳои коргарон ва ҳостелҳои шаҳр ҷой пешниҳод мекунанд. Ин ширкатҳоро дар интернет ба осонӣ ёфтан мумкин


аст. Пеш аз имзо кардани шартномаи иҷора ҳатман бо шароити зист дар хобгоҳ ё ҳостели мушаххас ишро шавед.

Чустучӯи кор ва таъмин шудан бо кор


 Як шиносам занг заду хурсандона гуфт: ман кор ёфтам. Шартнома ҳаст? -пурсидам ман. -Чӣ хел шартнома?.. Ман ҳамеша ба одамонамон мегӯям, ки шартнома баста, онро хонанд. Бе шартнома Шумо исбот карда наметавонед, ки кор кардаед. Бе шартнома кор накунад! (*Гулнора*).


 Бад аст, вақте ки Шумо бевосита бо кордиханда кор намекунад, балки миёнрав дар байн аст ва бад аст, вақте ки бе шартнома кор мекунад. Ин ҳодисаҳо бисёр рӯй медиҳанд ва мардум маоши худро ҳеч гирифта наметавонанд. (*Шаҳодат*).


 Ҳангоми чустучӯи кор фикр накунад, ки шахси ҳаммиллати ту одилона муносибат мекунад ва бароят кори хубе меёбад. Бояд бо каллаи худ кор кард ва танҳо ба худ умед баст. (*Шаҳноза*).


 Боре ман дар рӯзнома эълонеро хонда, дар як мағоза ба кор сар кардам. Маро аз ин нуқта ба он нуқтаи савдо равон мекарданд, ки хеле


хаста мешудам ва аз кор рафтам. Аммо маоши маро надоданд. Ман шартнома надоштам. Азбаски шартнома набуд, назироти меҳнат гуфт, ки ба суд муроҷиат кунам. Ман ба суд нарафтам. Бояд ҳамеша дар даст шартнома дошт ва ҳеҷ гоҳ ба кордиханда шиносномаро набояд дод! Шартномаи меҳнатӣ бояд рақами тартибӣ дошта бошад! (*Фотима*).

 Кори дилхоҳро зуд пайдо кардан душвор аст, бинобар ин ҳар чизе, ки ояд сабру таҳаммул бояд кард. (*Дилноза*).

 Дар интернет барои занон чунин корҳои, мисли модел дар видеочат, дар толори масҷид ё раққоса пешниҳод мекунанд, ҳар ҳафта додани пули калонро ваъда мекунанд. Бо ин корҳо баъд онҳоро ба фоҳишагӣ ҷалб мекунанд. (*Ирина*).

 Барои ба доми фиребгарон наафтодан бояд сайтҳои боэътимодро дар интернет дид, ё ба воситаи шиносҳо кор пайдо кард. Аммо ҳатман ба таври расмӣ номнавис бояд кард, вагарна фиреб медиҳанд. Агар ба ин ҷо 50 нафарро оваранд, ин шубҳанок аст, маълум, ки фиребгаранд. Набояд шиносномаҳоро гиранд. Агар кордиханда ҳуҷҷатҳоро қайд накунад, дар он ҷо набояд кор кард, онҳо фиреб медиҳанд. Як моҳ, ду моҳ маош медиҳанд, баъд фиреб сар мешавад. (*Севара*).

 Қоидаи асосӣ – бе шартнома ба кор розӣ нашавед. Дар шартнома бояд ҳамаи шартҳои зикр шаванд: шумо ба чӣ корҳо машғул хоҳед шуд, чӣ қадар маблағ медиҳанд ва ғайраҳо. Агар ширкат беинсоф бошад ва пул надихад, ин шартнома Шуморо муҳофизат мекунад. (*Замира*).

 Агар ту равониди корӣ дошта бошӣ, ту ба ширкат вобаста мешавӣ. Онҳо туро аз қайд мегузаронанд ва метавонанд, ҳуччатҳоятро бекор кунанд. Кордиханда аз ин суиистифода бурда, доимо шароити корро дигар кардан мегирад, масалан, маҷбур мекунад, ки соатҳои зиёдтар кор кунӣ, пардохти маошро кашол медиҳад. Аксар вақт ширкатҳо маошро ба корт намегузаронанд, нақд медиҳанд ва чаримаҳои гуногун мебанданд.

Дар сурати кашол ёфтани муҳлати додани маош ҳамаи пулатонро то додани маош харҷ накунед, каме захира кардан лозим аст. Аксар вақт рӯёндани маблағ аз ҷасорати ту вобаста аст, аммо ман аввал бо ҳуқуқшинос маслиҳат кардам, сардорро бо нозирпоти андоз тарсондам. Ва ман маблағи худро гирифтаам, дигарон не. Агар роҳбарият чунин бадахшӣ кунад – ба ҳучуми қатъӣ омода бояд шуд. Ва фикр накунед, ки агар дар назди ҳамватанони худ кор кунед, онҳо беҳтар рафтор хоҳанд кард: аксар вақт онҳое, ки кайҳо дар Россия мақому манзалаат пайдо кардаанд, ва соҳиби бизнеси худ шудаанд, бо муҳочирон муносибати бадтар мекунанд. (*Ангелина Сауле*).



Корро ҳамеша барои худ ва писару ҳамсарам худам пайдо мекунам. Рӯзномаро мегирам, аз рӯи эълонҳо занг мезанам ё дар сайтҳои интернет меёбам, ба ширкат меравам, бо кордиҳанда суҳбат мекунам.

Бисёр муҳим аст, ки дар даст шартнома дошта бошед. Бисёр мешунавам, ки одамонро фиреб мекунанд, маошашонро намедиханд. Агар шартнома бошад, ту ҳамеша ҳақ будани худро исбот карда метавонӣ ва пулатро мерӯёнӣ. (*Фотима Зарипова*).



Шарҳи кориносон

Ҳуқуқҳои меҳнати худро донед ва барои ҳимоя кардани онҳо ҳамеша тайёр бошед, ба рушди худ ва тақмили касбатон машғул шавед, ҳамеша захираи пул дошта бошед ва ба кор расман дохил шавед.

Муносибатҳои меҳнати Шумо бо кордиҳанда бояд бо шартномаи меҳнати тасдиқ карда шаванд, ки нусхаи онро кордиҳанда бояд дар зарфи се рӯзи ба кор сар кардани Шумо ба Управление по вопросам миграции фиристонанд. Кордиҳанда уҳдадор аст, ки ба Шумо нусхаи бо муҳру имзои кордиҳанда тасдиқшударо диҳад – ин шартнома ба Шумо баъдан дар муҳофизати ҳуқуқуҳоятон ёрӣ мерасонад. Шумо бояд ном ва суроғи он ташиклоте, ки дар он кор мекунед ва роҳбари бевоситаатонро донед (вазифа, насаб, ном, телефон). Эҳтиёт шавед – агар шартнома набошад, ё шартнома бо он ташиклоте,

ки Шумо воқеан кор мекунед, баста нашуда бошад, миёнравҳо Шуморо ҳамчун қувваи ройғони корӣ истифода мебаранд.

Миқдори музди кор бояд дар шартнома нишон дода шавад. Шумо бояд пулро ба воситаи корти махсуси банкӣ ба номи худатон ё дар муҳосибот бо имзои шахсӣ гиред. Дар муҳосибот бояд ба Шумо варақаи ҳисобӣ диҳанд. Ҳамаи муносибатҳои пулӣ бояд ҳуҷҷатӣ карда шаванд. Агар аз Шумо пул қарздор бошанд, ҳатман аз кордиҳанда забонхат талаб кунед ва онро бо худ нигоҳ доред. **Ҳамаи он чизеро, ки имзо мекунед, бодикқат хонед:** агар ба Шумо пешниҳоди имзо ба шартнома, табел, забонхат ва ғайра кунанд, Шумо бояд ба он чизе, ки имзо мекунед, розӣ бошед. Агар коғаз ба Шумо тааллуқ дошта бошад, нусхаи онро талаб кунед.

Барои ёрӣ муроҷиат кунед: барои ҳифзи ҳуқуқҳои худ Шумо метавонед ба политсия, Прокуратура, Государственная инспекция труда, УВМ ГУ МВД РФ, суд, Уполномоченному по правам человека, ба ташилотҳои ҷамъиятӣ муроҷиат кунед. Ҳатман суроғаҳои ин ташилотҳоро дар минтақа донед.


Муошират бо политсия



Бисёр одамон, вақте ки корманди политсияро мебинанд, зуд метарсанд, ҳатто агар ҳамаи ҳуҷҷатҳояшон тахт ҳам бошанд. Корманди политсия мебинад, ки шахс тарсида истодааст, агар он одами

тамаъкор бошад, аз ин фурсат истифода бурда метавонад.


Худро бояд ором ва муътамад нигоҳ бояд дошт. Политсия наметавонад Шуморо боздошт кунад, агар ҳуччатҳоятон тахт бошанд. (*Гулнора*).

 Дар назди шавҳарам ошпазҳои шинос кор мекарданд, аммо патент надоштанд. Тафтишгарон омаданд ва ҳамаро бурданд. Ҳар кадом 5000 рублӣ супурданд, аммо протоколро ба дасташон надоданд, гуфтанд, ки кайҳо бе иштироки онҳо суд қарор баровардааст, аммо қарори судро ҳам надоданд.


Ҳатман аз политсия нусхаи протоколро талаб кунед, шаҳодатномаҳои хизматияшонро пурсед! Рақами жетонро ҳам гирифтаан ҳатмӣ аст, бисёриҳо инро намедонанд.


Агар Шумо ба худ бовар надошта бошед, ба забони русӣ нағз гап назанед, муоширати Шумо бо политсия душвор мегардад.


Шумо бояд донед, ки хангоми боздошт ҳуқуқи занги телефон доред. Аммо одаме, ки ба забони русӣ нағз гап намезанад ва метарсад, аз ин ҳуқуқ ҳам истифода бурда наметавонад. (*Фотима*).

 Ба қарибӣ шоҳиди як воқеа дар кӯча шудам: аз зане, кормандони бевичдони полистиа пул тамаъ мекарданд, ҳарчанд ҳамаи ҳуччатҳояш тахт буданд. Даҳолат кардам. Ба онҳо гуфтам, ки ба 02

занг мезанам ва рақами жетонҳои онҳоро меғӯям. Онҳо аз он зан даст кашиданд ва ӯро ҷавоб доданд. Ӯ ҳама ҳуҷҷатҳо: патент, полис, корти муҳочират ва регистратсияро дошт. (*Севара*).

 Ман шиносномаамро дар хона нигоҳ медорам ва нусхаи аз тариқи нотариалии тасдиқшуда ва тарҷумаи русии онро бо худ мегирам. Ин ҳуҷҷати расмӣ аст ва бояд дигаронро бовар кунанд – масалан, посбонон ё кормандони политсияро. (*Ангелина Сауле*).

 Барои он ки политсия мушкил эҷод накунад, бояд ҳамаи ҳуҷҷатҳо тахт ва бо худатон бошанд. Политсия ҳуқуқ надорад, ки шиносномаи Шуморо гирад. Умуман ҳеҷ кас ҳақ надорад, ки шиносномаи Шуморо гирад! (*Шаҳноза*).

 Муошират бо политсия, ба фикри ман, ин мисли имтиҳон, санҷиши он аст, ки ту ҳуқуқҳои худро то кадом сатҳ медонӣ ва ба забони русӣ гап зада метавонӣ. Дар ин ҷо хатоҳо ва нодониҳои ту ошкор мешаванд.

Агар ту бо боварӣ ҷавоб диҳӣ ва ҳуқуқҳои худро донӣ, мушкиле пайдо намешавад. Ва онҳо бо ту бо забони дигар муошират мекунанд. Кормандони беинсоф метавонанд аз нодонӣ ва тарси муҳочир истифода баранд, ягон талаботи мавҷуднабударо пеш оранд. Албатта, зарур аст, ки ҳамаи ҳуҷҷатҳо

таҳт бошанд ва барои боздошт сабабе пайдо нашавад. (Айгул).



Шарҳи кориносон

Вазифаи политсия таъмини риояи қонун, пешгирии ҷиноятҳо ва ҳуқуқвайронкуниҳо мебошад. Аз кормандони политсия тарсидан лозим нест, аммо донишмандони ҳуқуқҳои худ ҳангоми муошират бо онҳо зарур аст.


Ҳуҷҷатҳоро танҳо он кормандони политсия ҳуқуқи тафтиш кардан доранд, ки дар вақти иҷро кардани вазифаи хизматӣ бошанд. Ин кормандон нишони махсуси сарисинагӣ (жетон) доранд – ба рақами он диққат кунед, онро ба ёд доред ё сабт кунед.


Ба ёд гиред – додани пора ҷиноят аст! Ба корманди политсия пул надихед! Дар сурати тамаъ кардани пул фавран бо телефони 112 хабар диҳед.


Кормандони политсия ҳуқуқ надоранд, ки ҳуҷҷатҳои Шуморо ҳамчун замонати пардохти ҷарима ё дигар пардохтҳо гиранд – ин гайриқонунӣ аст.

Агар Шумо шоҳиди аз ҳадди салоҳиятҳои хизматии худ берун шудани кормандони политсия, рад кардани қабули шикоят, беамалии кормандони политсия, тамаъкорӣ ва дигар амалҳои коррупсионии онҳо гардидед, шумо ҳуқуқ доред, ки аз амалҳои гайриқонунии онҳо шикоят кунед.

Оила ва фарзандон


 Таваллуд дар Россия бепул аст, аз ҷумла, барои муҳоҷирзанон ҳам. Аммо барои хизматрасониҳои иловагӣ метавонанд пул талаб кунанд. Бояд аз ширкати суғурта пурсид, ки полиси Шумо кадом ёриҳои тиббиро дарбар мегирад. (*Ситора*).


 Агар дар Россия таваллуд кунӣ, бепул аст. Аммо таърихи бемории муовизавӣ бо таҳлилҳо доштан лозим аст, вагарна дар шуъбаи сироятӣ (дар обсерватсия) ҳамроҳи онҳое, ки ҳуччатҳо ва таҳлилҳои зарурӣ надоранд, мехобонанд. Хоҳари ман бо амри тақдир дар ин ҷо таваллуд кард. Ё ҳамаи ҳуччатҳоро дар даст дошт ва ёро бо мошини ёрии таъҷили ба таваллудхона бурданд. Дар шуъбаи маъмулӣ ҳобид, на дар обсерватсия. Ҳаққи рӯзҳои бистарӣ буданаширо пардохт кард. (*Ирина*).


 Бояд донист, ки дар Россия муҳофизати кӯдакон мавҷуд аст. Агар фарзанди Шумо баланд гиря кунад ё дар шароити бад нигоҳдорӣ шавад ё аз назорат дур монад, ҳамсояҳо метавонанд ба мақомоти дахлдор шикоят кунанд. Бачаҳо ҳатман бояд дар мактаб таҳсил кунанд.

Боз як чиро гуфтаниам, ки аксари бачаҳо дар ҳавлиҳои деҳот калон шудаанд ва ҷӣ будани бисёрошёнро наметавонанд. Ба тирезаҳо диққат


диҳед, бачаҳо, хусусан, хурдтарақонро беназорат нагузоред. (*Гулнора*).

 Баъзе ҷавонзонан дар ин ҷо ба муносибати маҳрамонан машғул гардида, ҳомиладор мешаванд ва таваллуд мекунанд. Баъди ин алоқаҳои тасодуфӣ мард ғайб мезанад – ӯ оилаи дигаре дар ватан доштааст. Зан дар даст кӯдаки ширмак танҳо мемонад. Дар ин сурат аҳволи муҳочирзан хеле бад мешавад! Ӯ қор қарда наметавонад, барои пардохти иҷораи манзил ва патент пул надорад, метарсад ин сирро ба аҳли хонадони худ гӯяд. Меҳоҳам гӯям, ки занон дар ин масъала бояд хеле бомулоҳиза бошанд. Бояд ҳолат ва имкониятҳои худро дар ин ҷо дуруст баҳо дод. (*Замира*).

 Ба кӯдакистон супурдани бачаҳо хеле душвор, ҳатто номумкин аст. Муҳочирзанон бо навбат дар нигоҳубини кӯдакон ба якдигар ёрӣ мерасонанд: ин қори хуб аст, ки бачаҳо беназорат намемонанд. Беҳтар аст, ки ин масъаларо пештар фикр кунем, агар фарзанди хурдсол дошта бошем. (*Айгул*).

 Ман хостам фарзандамро ба мактаб диҳам, аммо моро қабул накарданд. Дар мактаби дигар ҳам қабул накарданд. Мо аз ҳамоҳангсози «Дети Петербурга» маслиҳат пурсидем, гуфтанд, ки ба РОНО муроҷиат кунед. Мо рафтем ва ҳамон замон

фарзандамро ба мактаб қабул карданд. Бинобар ин якбора ба РОНО рафта даркор будааст! Боз барои кӯдак ҳатман маълумотномаи шакли 026 зарур аст. Корти тиббӣ ҳам тайёр кардан лозим. Ин қимат аст, зеро он дар поликлиника пулакӣ тайёр мешавад, бе он ба мактаб қабул намекунад. (*Жасул*).

 Агар одам оид ба масъалаи кӯдакестону мактаб ба кучо муроҷиат карданро умуман надонад, бояд ба РОНО рафта, ҷи қор карданро, ҳуқуқхояшро, қадом ҳуҷҷатҳо тайёр карданашро аз он чо пурсад.

Дар майдонҷаи бозии бачаҳо бо модарон суҳбат қарда, бисёр қизҳоро ҳам дар ин бора фаҳмидан мумкин аст. Инҷунин ба ҳуди кӯдакестон рафта, телефони мудирро гирифта, ба кучо муроҷиат қардан, қадом ҳуҷҷатҳо зарур буданашро донистан мумкин аст.

Дар ҳама чо ва доим пурсидан дарқор аст. Агар одами яқум ҷавоб надод, ба дигараш муроҷиат қунед. Одамон гуногун ҳастанд, ҳафа шудан лозим нест, фақат пурсидан ва суҳбат қардан дарқор аст.

Танҳо падар ё модар ҳуқуқи ба мактаб ё кӯдакестон сабт қардани фарзандро доранд, дигар ҳешовандон ҷунин ҳақро надоранд! (*Шируя*).



Шарҳи қориносон

Ёри тиббӣ ҳангоми таваллуд ба ёри фаврӣ дохил мешавад ва таъҷилан ва беул расонида


мешавад, аз ҷумла, ба шаҳрвандони хориҷӣ ҳам. Дар Санкт-Петербург модарони таваллудкунанда, ки регистратсия ва дигар ҳуҷҷатҳо надоранд ва забони русиро намедонанд, маъмулан ба ба таваллудхонаи №16 (ул. Малая Балканская, д. 54) оварда мешаванд. Дар ин таваллудхона тарҷумонҳои забонҳои озарбойҷонӣ, тоҷикӣ ва ўзбекӣ кор мекунанд. Барои он ки таваллуд ба осонӣ гузарад ва навзод солим бимонад, зарур аст, ки пешакӣ (дар муҳлатҳои аввали ҳомиладорӣ) дар қайди наздиктарин маслиҳатгоҳи қонун аз истода, аз муоинаи аввалияи тиббӣ ва таҳлил гузашт.


Дар ҳолати поймол кардан ё маҳдуд кардани ҳуқуқи кӯдак барои ёрӣ ба Уполномоченному по правам ребенка дар минтақаи худатон ё ба Уполномоченному при Президенте РФ по правам ребенка (deti.gov.ru) муроҷиат кардан зарур аст. Дар ҳар минтақаи ФР ташикilotҳои ҷамъиятӣ ва фондҳои хайриявӣ амал мекунанд, ки ба дастгирии оилаҳои фарзанддор машғул мебошанд – онҳо баробари ёриҳои ҳуқуқӣ, ёриҳои гуманитарӣ ҳам мерасонанд.

Савдои одамон ҷинояти вазнин аст. Дар Кодекси Ҷиноятии ФР савдои одамон бо мақсади истисмори ҷинсӣ, хариду фурӯши кӯдак, савдои одамон бо мақсади истисмори меҳнатӣ, аз ҷумла зери пӯшиши меҳнати қарзӣ (аутсорсинг) ва гумоштани муҳочирони меҳнатӣ 15 сол аз озодӣ маҳрум кардан пешбинӣ шудааст. Гурӯҳҳои нисбатан осебпазири аҳоли дар боби савдои одам қонун ва бачаҳо мебошанд.

Дар бораи ҳодисаҳои маълумшудаи савдои одамон фавран ба полиция хабар додан лозим аст. Ба қурбониёни савдои одамон ташиқоти ҳақиқатӣ, ки дар минтақаҳои ФР амал мекунад, ёри ҳуқуқӣ, иҷтимоӣ, равонӣ расонида метавонанд. Огоҳиваракаи ҷи тавр қурбони савдои одамон нашуданро аз сайти МВД Россия пайдо кардан мумкин аст: https://mvd.ru/upload/site1/oper_up/booklet_trafficing_web_1.pdf


Гирифтани ёри тиббӣ


 Дасти яке аз ҳамкасбонам осеб ёфт, баъди чанд рӯз гузаштан мурочиат кард. Барои аз рӯи суғурта таъбиат кардани ӯ розӣ нашуданд, гуфтанд, ки ин аллакай ёри фаврӣ нест, чунки дер мурочиат кардааст. Маслиҳат медиҳам: дар чунин ҳолатҳо фавран ба духтур мурочиат кунед! (*Фотима*).

 Полиси аз ҳама арзон ба Шумо ҳеҷ кумак расонида наметавонад, ба ғайри ёри фаврӣ. Дар фурудгоҳ маҷбур мекунад, ки онро ба муҳлати се моҳ бихарем, аммо он баъдан ҳеҷ ёрӣ намерасонад. Бигзор қимат бошаду минбаъд ёрӣ диҳад.

Барои ҳамсоияи ман се бор ёри таъҷилиро даъват карданд, наомад, писараш ба онҳо гуфт, ки телевизионро даъват мекунад, зуд расида омаданд. Агар кас ҷи тавр, ба кучо мурочиат кардан, қонунҳоро надонад, ба мушқилот дучор мешавад.

Ман аппендитсит доштам, дар беморхона ба ман гуфтанд, ки барои амалиёти чарроҳӣ бояд 20 ҳазор супорам, аммо ман гуфтам, ки ба суғурта занг зананд. Онҳо рад карданд, аммо вақте фаҳмиданд, ки писарам ба телевизион муроҷиат карданист ва ман узви иттифоқи касаба ҳастам, онҳо розӣ шуданд ва чарроҳиро мувофиқи полис анҷом доданд. (*Севара*).

 Аппендитсита фарзанди ҳамсинфи ман, ки ин ҷо зиндагӣ мекард, шамол хӯрд, онҳо ба духтур муроҷиат карданд, духтур гуфт, ки чарроҳӣ пулакӣ аст. Ӯ ба ширкати суғурта занг зад ва пурсид. Дар натиҷа ӯро бепул чарроҳӣ карданд. Ҳақиқатан полиси тиббӣ ёрӣ мерасонад, фақат чӣ тавр истифода бурдани онро доништан даркор аст. (*Фотима Зарипова*).

 Албатта, бемор нашудан беҳтар аст. Аммо аксар вақт муҳочирони меҳнатӣ дар ҳолатҳои фаврӣ назди духтур ҳозир мешаванд. Масалан, вақте ки мачруҳ мешаванд ё амалиёти фаврии чарроҳӣ зарур мегардад. Дар ин ҳолатҳо ёрии тиббӣ бепул аст. Дар ин ҳолатҳо шарм надошта, ба ширкати суғурта занг зада, фаҳмидан лозим аст, танҳо ба он хотир, ки духтур гуфтааст, пул додан лозим нест.

Агар коргар бо гуноҳи кордиханда мачруҳ шуда бошад, яъне шароити кор ба вайрон гардидани техникаи беҳатарӣ сабаб шавад, аз ӯ ҷуброни табобатро талаб кардан лозим аст. Албатта, ин

ҷо як маслиҳат доданам зарур аст, ки одамон бояд бодикқат бошанд, ба ҷое, ки шароити кор бад ва барои саломатию ҳаёт хатарнок аст, нараванд. Агар шумо ғами худро нахӯред, кӣ ғами шуморо мехӯрад? Пул ёфта наметавонед, бемору маҷруҳ бармегардед ва дарди сари наздикон мешавад. (Айгул).



Шарҳи коришносон

Дар сурати зарурат ҳатман барои гирифтани ёри тиббӣ мууроҷиат кунед.

Ҳангоми ҳодисаҳои нохуш, ҷароҳатҳои, сироят ёфтаи касалиҳои вазнин, ки ба ҳаёт хатардоранд, ёри таъҷилии БЕПУЛ расонида мешавад, ҳатто полис ва дигар ҳуҷҷатҳо ҳам надишта бошад.


Рақами телефон ва номи ширкати сугуртаеро, ки ба Шумо полиси сугуртаи ихтиёри ё ҳатмии тиббӣ додааст, фаромӯш накунед, – агар Шумо полисатонро гум кунед, ба ширкат мууроҷиат карда, онро барқарор кардан мумкин аст, ё ҳангоми зарур шудани ёри таъҷилии тиббӣ мавҷудияти онро тасдиқ кардан метавон.


Нусхаи полиси сугуртаро ҳангоми гум шуданиш доштан муфид аст.

Ҳангоми осеби истеҳсоли дар беморхона гуфтаи даркор аст, ки Шумо маҳз дар ҷои кор осеб дидаед ва ба полиция, прокуратура ё ба нозироти меҳнат мууроҷиат кунед. Кордиҳанда маҷбур аст, ки ҳамаи хароҷоти табобатро пардохт кунад ва инчунин барои корношоям шудану ба саломатияшон зарар овардан,

зиёни маънавӣ ва моддӣ расондан бояд ҷубронпулӣ диҳад, боз барои вайрон кардани қоидаҳои бехатарии меҳнат ҷавоб гӯяд.


Ёрӣ аз ташкилотҳои ҷамъиятӣ


 Ташкилотҳои ҷамъиятие ҳастанд, ки ба муҳоҷирон бепул ёрӣ мерасонанд, маслиҳат медиҳанд, мушкилоташонро ҳал мекунанд. Ташкилотҳои ҳастанд, ки бепул ба бачаҳо забони русӣ меомӯзонанд, масалан, «Дети Петербурга». Мо худамон, масалан, маҳфили забони русӣ ташкил кардем. Во меҳӯрем, дар мавзӯҳои гуногун бо забони русӣ суҳбат мекунем, дар маҳфили мо одамони аз 5 то 70-сола иштирок мекунанд. (Гулнора).


 Ба ташкилоти мо – «Дети Петербурга» муроҷиат кардан мумкин аст. Ман волонтери ин ташкилот мебошам. Мо ба бачаҳои муҳоҷирон ва гурезаҳои ёрӣ мерасонем. Ба онҳо забони русӣ меомӯзонем, ба осорхонаву театрҳо мебарем, саёҳат мекунем, урдугоҳҳои шаҳрӣ ташкил менамоем. Ҳамаи ин бепул аст. Агар фарзанди Шумо забони русиро надонад ва бо ин сабаб дар мактаб мушкилот дошта бошад, Шумо метавонед ба ташкилоти «Дети Петербурга» муроҷиат кунед.

Ман инчунин дар нашри рӯзномаи «Гул» ёрӣ мерасонам. Ин рӯзнома барои занон ва аъзои оилаҳои онҳо аз Осиёи Марказӣ аст. Бо 4 забон

нашр мешавад: ўзбекӣ, тоҷикӣ, қирғизӣ ва русӣ. Мо оид ба масъалаҳои муҳимтарин мақолаҳо менависем, масалан, чӣ тавр фарзандро ба мактаб ё донишгоҳҳои Россия дохил кард, зӯровариҳои оилавино чӣ тавр ошкор кард ва ба кучо барои ёрӣ муруҷиат бояд намуд, дар бораи ташкилотҳои, ки ба муҳочирон ёрӣ мерасонанд. Дар худи рӯзнома духтарону занон аз Осиёи Марказӣ ва Россия кор мекунанд. Маълумоти бештарро дар бораи рӯзнома ва шакли электронии онро аз ин ҷо дастрас кардан мумкин аст: vk.com/gazetagul (*Айим*).

 Ба ман ин идея, ки муҳочирон ба муҳочирон дар бораи мушкилоти гуногуни худ, ки дар ин ҷо дучор меоянд, ҳикоят кунанд ва ин дар шакли китобча нашр шавад, хеле писанд омад. Хуб мешуд, ки мо донишҳои худро дар ин масъалаҳо ба ҳамдигар омӯзонем ва ҳама якҷоя мушкилотамонро ҳал кунем. Бояд ба ҳамдигар ёрӣ расонданро омӯзем, ба фикри ман, ин хеле муҳим аст. (*Шаҳноза*).

 Маслиҳатҳои бепулро чандин бор аз «ПСП-фонд» гирифтаам. Ба ману шиносҳои ман ёрӣ расондаанд. (*Севара*).

 Дар ҷои кори писарам системаи зиддисӯхтор ба кор даромад ва молхоро тар кард, савдо се соат қатъ шуд. Роҳбарият ўро, ки гӯё сигналзатсияро ба кор дароварда бошад, 25 ҳазор рубл ҷарима

кард. Шиносномаи писарамро гирифтанд ва таҳдид карданд, ки ўро аз кор меронанд, депортатсия мекунанд, маошашро намедиханд. Дар «ПСП-фонд» ба мо маслиҳати хуб доданд. Ба нозироти меҳнат шикоят кардем. Дар натиҷа ба мо 25 ҳазор рубро баргардониданд ва ҳамаи маошро низ доданд. (Фотима Зарипова).



Шарҳи коришносон:

Дар Россия бисёр ташилотҳои ҷамъиятӣ амал мекунанд, ки дар ҳалли мушкилоти вазнин тамоман бепул ёри касбӣ мерасонанд. Бо соҳибкасбон маслиҳат кунед, танҳо ба ҳамшаҳрону ошноён умед набандед – онҳо самимона ба Шумо ёрӣ додан ҳам хоҳанд, қонунҳоро нағз намедонанд.


Муошират бо аҳолии маҳаллӣ





Россия урфу одатҳои худро дорад, ки онҳоро эҳтиром бояд кард, ман мегӯям доимо. Ба кишвари дигар, ки омадӣ, чунон рафтор кун, ки дар ин ҷо қабул шудааст. (Гулнора).




Бо доираи худ маҳдуд нашуда, бо мардуми рус суҳбат бояд кард. Бо ҳамкорон, ҳамсоҳо, дар маҷлиси волидон, агар иштирок кунӣ, суҳбат кардан даркор аст. (Замира).


 Дар муошират бо мардumi рус бисёр маълумоти муҳиму муфид гирифтаам, дугонаҳо дар ин ҷо пайдо кардам. Ба ман маслиҳату насиҳатҳои хуб доданд, ки дар кадом сайтҳо барои худ кор ҷӯям, ба кадом ширкатҳо аниқ муроҷиат накунам. (*Шаҳноза*).


 Ман маслиҳат меодам, ки танҳо дар ҳалқаи диаспораи худ маҳдуд нашавем, ки мутобиқшавӣ душвор мегардад. Ман бисёр ҳолатҳоеро мебинам, ки мардум гӯё дар даруни кӯраи худ зиндагӣ мекунанд, фақат бо худҳо бо забони модарӣ суҳбат мекунанд, забони русиро нағз намедонанд – баъзеашон ҳатто 20 сол боз дар ин ҷо зиндагӣ доранд. Ва на ҳамеша бояд ба диаспораи миллӣ бовар кард. (*Ангелина Сауле*).

 Муҳоҷир худ фаҳмад, ки чун ба ин ҷо омад ва касеро барои муошират пайдо кардан меҷӯяд – худаш бояд ташаббус нишон диҳад. Аз рӯи кушодадилӣ ва шавқу завқи ихтирок дар ҷорабиниҳо ӯро пешвоз мегиранд ва қабул мекунанд. (*Марина Бусыгина*).

 Ман бисёр одамонро мебинам, ки дӯстон ва дугонаҳои рус доранд ва якҷоя муошират мекунанд. Ман ҳам дугонаҳои рус дорам аз ҳисоби занон, бибиён, ки бо онҳо вомахӯрем, самимона суҳбат мекунем.

Ман ҳамеша ба ҷавононамон мегӯям, ки бо ҳамсоягон салом кунед, доимо самимӣ бошед, маслиҳат медиҳам ба онон. Агар одамон солхӯрда ва сумқаҳои вазнин дошта бошанд, ба онҳо ёрӣ диҳед. (*Фотима Зарипова*).

 Бо мардумони гуногун муошират бояд кард: бо дигар муҳочирон ва одамони маҳаллӣ ва нафақат бо доираи маҳдуди худ. Ин ҷаҳонбиниро васеъ мекунад, маълумоти бештар дар ҳамаи ҷабҳаҳои ҳаёт мегири. Агар ягон кас дар ин бобат таҷрибаи манфӣ дошта бошад, бо одамони бад вохӯрда бошад, албатта чунинҳо низ ҳастанд, рӯҳафтода нашавад ва фикр накунад, ки ҳама чунин ҳастанд. Дар ҳар қадам миллат одамони хуб ва бад ҳастанд, аммо ба ҳар ҳол одамони хуб бештар мебошанд. (*Айгул*).

 Дар ин ҷо одамоне ҳам ҳастанд, ки “аз рӯйи либос баҳо медиҳанд” ва мардумро ба маҳаллию ғайримаҳаллӣ, коргар ё идоранишин, модели телефон, тамғаи либос тақсим мекунанд, ин махсусан дар Москва зиёд ҳис карда мешавад. Ба ин ботаҳаммул муносибат бояд кард. Аммо бо ман инсонҳои хайрхоҳ бештар вомехӯранд ва мо нағз муошират мекунем. (*Ирина*).



Шарҳи коришносон

Дар Россия дар ҷойҳои ҷамъиятӣ ва муошират бо одамони атроф меёриҳои рафтор


мавҷуданд: масалан, баланд гап задан, дар нақлиёт хӯрдан, дар кӯча пиво нӯшидан, чиркин кардани муҳит беодобӣ ба ҳисоб мераванд. Дар нақлиёт ва ҷойҳои ҷамъиятӣ ба солхӯрдагон ҷой додан аз рӯйи одоб аст. Кӯшишҳои ба гап даровардан, ба одамоне хеле наздик шудан, ба хона бе даъват даромадан норозигии атрофиёнро ба амал меоваранд. Рафтори боодобона ва самимӣ меъёр аст.


Россия – кишвари дунявӣ аст: намоиши рафтору одатҳои динӣ дар ахлоқ, либос берун аз ибодатгоҳҳо, масҷидҳо ва иттиҳодияҳои динӣ ва дар рӯзҳои гайри идҳои динӣ гайриоддӣ менамояд ва аз тарафи аксарият маҳкум карда мешавад


Россия – кишварест, ки дар он баробарии зану мард эътироф карда шудааст ва аз тарафи қонун ҳимоя карда мешавад. Занони рус метавонанд ҳам ҳаёти оилавино пеш баранд ва ҳам кор кунанду ба мансаб расанд, ба намуди зоҳирии худ тавачҷуҳ кунанд. Тавачҷуҳ ба зебоии худ намоиши озодӣ ва мустақилияти онҳо мебошад, на хоҳиши зуд ба шиносивӣ тайёр будан. Дар кӯча шинос шудан қабул нест. Маҳдуд кардани ҳуқуқу озодиҳои занон, зӯрварӣ дар оила нисбати занон мумкин нест, аз ҷониби аҳли ҷомеа маҳкум ва аз ҷониби қонун ҷазо дода мешавад.

Бачаҳо дар Россия хоҳ духтару хоҳ писар, ҳатман бояд дар мактаб хонанд, баъдан мувофиқи хоҳиши таҳсилро дар коллеҷ ё донишгоҳ давом диҳанд. Истифодаи меҳнати бачаҳо, ба дастёри хонадон ё дар ҷои кори волидон манъ аст.

Фароғат

 Дар шаҳр бисёр чорабиниҳои гуногун барпо мешаванд, ҳатто бепул ҳастанд, чашнҳои хеле зебои шаҳрӣ баргузор карда мешаванд. Мо ба чашни Рӯзи Ғалаба рафтем, таассуроти зиёд гирифтем. Ман инро намедонистам, маълум шуд, ки моҳе як маротиба аксарияти осорхонаҳои Петербургро дидан мумкин будааст. Ин маълумотро аз сайтҳои осорхонаҳо гирифтани мумкин аст. Ҳатман вақт ёфта, осорхонаҳо, боғҳо, фаввораҳои Петергофро тамошо кардан лозим аст. Барои бачаҳои то 16-сола аз кишварҳои СНГ даромадан ба боғҳо ба монанди ҳамсолони русашон бепул аст. (*Шаҳноза*).

 Петербург – шаҳри беҳтарин аст! Таъриху фарҳанги онро донед, хеле чизҳои ҷолиб меёбед. Мо ҳамроҳ бо муҳочирони дигар ва фарзандонамон ба саёҳат мебароем, саёҳати дарёӣ меравем, Пушкин, Эрмитажро зиёрат мекунем. Ҳамеша имкони арзон истироҳат кардан, якҷоя чамъ шуда, ба саёҳати гурӯҳӣ баромадан мавҷуд аст. (*Гулнора*).


 Ман дар вақтҳои фароғат ба ҳама маслиҳати бепул медиҳам. Китобҳои дорой маслиҳатҳои муфидро мехонам, меомӯзам, ба дигарон ҳам пешниҳол мекунам, ки омӯзанд. (*Севара*).

Петербурги шаҳр-осорхона аст. Албатта беҳтарин ёдгории он Эрмитаж, яке аз калонтарин осорхонаҳои ҷаҳон мебошад. Билети Эрмитаж 700 рубл аст. Агар Шумо шаҳрванди ФР бошед, шиноснома нишон дода, бо 400 рубл мебароед. Аммо Эрмитаж як рӯзи тамошои бепул дорад – панҷшанбеи аввали ҳар моҳ. Азбаски Петербург, пештара Ленинград — дорои таърихи бой ва Ҷаҳрамоншаҳр мебошад, муҳосираи 872-рӯзаро дар замони Ҷанги дуҷони ҷаҳон аз сар гузаронидааст, бинобар ин Осорхонаи мудофия ва муҳосираи Ленинградро дидан шарт аст. Дар осорхона экспонатҳои гузошта шудаанд, ки таърихи замони ҷангро инъикос мекунад. Суратҳои бисёр, мактубҳо, тамоми муҳит инсонро ба ҳамон давра мебаранд. Ин саҳифаи таърихро бояд донист, осорхона ҳеҷ касро бетараф гузошта наметавонад. Осорхона ҳар рӯз, ба ғайр аз сешанбе ва панҷшанбеи охири ҳар моҳ кор мекунад, аз 10:00 то 18:00. Арзиши билет – 250 рубл, барои мактабиён, донишҷӯён ва нафақагирон – 60 рубл. (*Айим*).




Маро қуввае ба сӯи Салиби Сурх бурд ва якшанбеҳо бо бачагон волонтерӣ мекунам. Ба ман каме мутобиқшавӣ намерасид. Дар ин ҷо бачаҳои аҷоиб ҳастанд: бачаҳои муҳоҷирон, инчунин бачаҳои мардуми маҳаллии ҳамсоя, ки дар ин ҷо онҳоро ба бозӣ машғул медоранд, мехӯронанд, волидонашон дар ин вақт истироҳат мекунад. Ба Салиби Сурх омадан ва бачаҳоро овардан мумкин

аст. Дар ин ҷо одамони хубу меҳрубоне ҳастанд, ҷавонони хуби маҳаллиро вохӯрдан мумкин аст, ҳам писарон, ҳам духтаронро. Ба фикри ман, ин беҳтарин вариант барои мутобиқшавӣ аст, шароити муътадил, бе шӯру шар дорад. Салиби Сурх ва ташкилотҳои монанди он ва фондаҳо вариантҳои идеалӣ ҳастанд, рухро навозиш мекунанд. (Марина Бусыгина).

 Дар Петербург ҷойҳои бисёре барои фароғати фарҳангӣ мавҷуданд, ки суроғаҳояшонро аз мардуми маҳаллӣ ва интернет пайдо кардан мумкин аст. Осорхонаҳо, театрҳо, кинотеатрҳо, маҳфилу бахшҳо, озмунҳо, чорабиниҳои гуногун, саёҳатҳо шуморо интизоранд. Аагр худатон рафтани натавонед, ба ҳар ҳол бачаҳоро баред, то ба қори муфиде машғул шаванд. Бад аст, вақте ки ҳамаи фикру зикр ба қор, барои рӯзгузаронӣ ва пулбӣ банд бошад. Худ ба худ ба хулоса омадаам, ки ин нодуруст аст.

Ба ман дугонаи петербургиям нақл кард, ки ҳатто дар Ленингради муҳосирашуда мардум ба концертҳо мерафтанд, бачаҳоро ба театр мебарданд, ҳарчанд бисёр рӯзҳои саҳт буданд. (Айгул).

 Дар китобхонаҳо маҳфилҳои бепули забонамӯзӣ, кинонамоишдиҳӣ ҳастанд ва фестивалҳо баргузор мешаванд. Ман тасодуфан эълонро дидам ва аз ҳисси кунҷковиям, ки дар мактаб

бисёр фаъолу ҷӯянда будам ва дар олимпиадаҳо иштирок мекардам баъдан ин шавқҷоям хомӯш шуданд, ба маҳфил омадам. Дар ин ҷо бо одамони гуногун муошират мекунам, ки ба ман маъқул аст. Омӯзиши забони англисро, ки баъди хатми мактаб фаромӯш карда будам, дубора оғоз намудам. (Ирина).



Шарҳи коришносон:

Барои зудтар ба ҳаёти Россия мутобиқ шудан тавсия медиҳем, ки бештар бо аҳолии маҳаллӣ муошират кунед, дӯстон пайдо намоед, дар ҷаинвораҳо ширкат варзед, ба кино, осорхона, театр, китобхонаҳо равед, забони русиро омӯzed.

Санкт-Петербургро ҳаққонӣ маркази фарҳангии Россия меноманд: дар шаҳр 97 муассисаи таҳсилоти олі, 198 китобхона, зиёда аз 200 осорхона, 68 бог, беш аз 100 театр, зиёда аз 50 толори консертӣ аст.

Дар шаҳр беш аз 70 қасру хонаҳои фарҳангу эҷод фаъолият мекунанд – сурогаи муассисаи ба Шумо наздиктаринаширо метавонед аз сайти Комитети фарҳанги Санкт-Петербург пайдо кунед: <https://spbculture.ru/ru/institutions/6/>

Дар марказҳо ва маҳфилҳои наврасону ҷавонон бахшҳои варзишӣ, гурӯҳҳои рӯзашон бардавом ва дастгирии равонӣ, маҳфилҳои мувофиқи шавқу завқ, кормандони иҷтимоӣ амал мекунанд. Сурогаи маҳфилҳои наврасону ҷавонони ноҳияи худро аз сайти “Дома молодежи” (Қасри ҷавонон)-и Санкт-

Петербурги пайдо карда метавонед: <http://spbdm.ru/podrostkovo-molodezhnye-tsentry-i-kluby.html>

Китобхонаҳои Санкт-Петербург марказҳои дастрастарини фарҳангӣ ва иттилоотӣ мебошанд. Китобхонаҳо чорабиниҳои зиёди шавқовари бепул ҳам барои калонсолон, ҳам барои бачаҳо мегузаронанд, ки дар бораи он аз сайти «Общедоступные библиотеки Санкт-Петербурга» (Китобхонаҳои оммавии Санкт-Петербург маълумот гирифта метавонед <https://spblib.ru>). Дар заминаи шабакаи китобхонаҳои шахр нуқтаҳои маълумотдиҳӣ барои шахрвандони хориҷӣ «Уголки мигранта» (Гӯшаҳои муҳоҷир) амал мекунанд, рӯйхаташонро аз ин сурога пайдо карда метавонед: <http://migrantinfo.kmormp.gov.spb.ru/ugolki-migranta/>


Муфассалан дар бораи Санкт-Петербург ва ёдгориҳои таърихии он, чорабиниҳои, ки ба мутобиқишавии хориҷиён ба ҷомеаи Россия нигаронида шудаанд, шумо метавонед аз сайти Ҳукумати Санкт-Петербург ба ёри муҳоҷирон «Добро пожаловать в Санкт-Петербург!» (Хуш омадед ба Санкт-Петербург!) маълумот дастрас кунед: <http://migrantinfo.kmormp.gov.spb.ru/>.

РВП, ВНЖ, шахрвандии Россия




Гирифтани шахрвандӣ таърихи дароз дорад. Ман барои гирифтани шахрвандӣ 10 сол интизор шудам. Аввал РВП, баъд ВНЖ, сипас шахрвандӣ. Баъзе ширкатҳо ваъда медиҳанд, ки

бо пул ин корро дар муҳлати кӯтоҳ ҳал мекунанд, беҳтар, ки ба онҳо муроҷиат накунад. Ташкилотҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ ҳастанд, ки ба воситаи онҳо маълумот гиред. (*Гулнора*).

 Ҳангоми додани ариза барои РВП маълумотнома дар бораи даромадҳо (аз ҷои кор ё нусха аз ҳисоби бонк) зарур аст. Аммо дар рӯйхати ҳуҷҷатҳои даркорӣ ин нест, аммо ҳангоми ҳуҷҷатсупорӣ ҳатман талаб мекунанд, бинобар ин пешакӣ маълумотнома аз ҷои кор ё нусха аз ҳисоби бонкиятонро бо дарназардошти маоши ҳадди ақал тайёр кунед.

Ҳангоми супурдани ҳуҷҷатҳо барои РВП ё ВНЖ беҳтар ва осонтар гирифтани маълумотнома дар бораи даромад ва нусха аз бонк аст. (*Наталья*).

 Аввалан ба навбатҳои тӯлонӣ тайёр бояд буд, дар ҳама ҷо навбат аст ва гумон кардан, ки дар ҷои дигаре навбат камтар бошад, кори беҳуда аст. Бо одамон шинос шудан даркор аст, бо шиносҳо омадан даркор аст, робитаҳоро ёфтани зарур аст. Бояд хеле устувор, қорқушо буд, агар дарро ба рӯятон банданд, боз ҳам кӯшиш кунед. Барои русзабонҳо ҳуҷҷате овардан зарур аст, ки ҳешовандони дараҷаи аввалашон дар Россия зиндагӣ карда буданд. Маҳз таваллуд нашудаанд, балки зиндагӣ кардаанд. Агар ин дар замони Россияи подшоҳӣ бошад маълумотномаи бойгонӣ даркор аст, ки кадом як

Иванов дар он замон дар деҳа зиндагӣ мекард, агар ин дар замони РСФСР бошад аз ЖЭК маълумотнома даркор аст, ки фалонӣ дар он замон дар фалон чо зиндагӣ мекард ва ин кофист, ки русзабон эътироф карда шавед. Ана, чунин қоидаи аҷоиб аст.

Пешакӣ аз шаҳрвандии кишвари худ даст кашидан лозим аст ва доништан даркор, ки ин раванд камаш ним сол, ё як сол тӯл мекашад. То омадан ба Россия бояд ҳамаи маълумотномаҳоро чамъ кард ва ба Россия омад, то ки раванд идома ёфтани гирад, то вақте ки Шумо мақоми русзабониятонро тасдиқ мекунад, даст кашидан аз шаҳрвандӣ ҳам тайёр мешавад. Дар ин чо ба воситаи консулгарӣ ин кор хеле қимат ва тӯлонӣ мешавад.

Агар ба қонуншиканӣ дучор шудед, натарсида шикоят нависед.

Дар суҳбат ҳамаи сарчашмаҳои даромади худро, ки исбот карда метавонед, муфассал нақл кунед. Ҳар бор ҳама чиро тафтиш кунед ва ҳама вақт аз чанд нозир пурсед, ҳатто яке аз онҳо чизе гуфта бошад ҳам, шарт нест, ки дуруст бошад. Дар ин чо ҳама чиро тафтиш кардан, маслиҳат пурсидан, махсусан, аз шахсоне, ки дар қабулгоҳ менишинанд ва таҷрибаи кофӣ доранд, аз дигарон бештар медонанд, лозим аст.

Баъд як мушкил пайдо шуд вақте ки ба қайди муҳоҷират мегузоштам: ман иҷозат ба истиқомат ҳамчун шахси бешаҳрвандӣ гирифтаам, ба ман гуфтанд, ки метавонед дар ин чо аз қайд гузаред, ё

метавонед ба воситаи почта ин корро анҷом диҳед. Маълум шуд, ки маҳз дар хадамоти муҳоҷират, дар паси мизи онҳо ба қайд гузоштан зарур будааст. Маро лозим омад, ки то бинои асосӣ тохта равам, маро ҷарима карданд ва баъд ҳуҷҷатҳоямро доданд. Ҳама чизро мутлақо ҳама чизро тафтиш кардан, аз ҳамаи нозирон пурсидан, ки ин дуруст аст ё нодуруст лозим мебошад. (Марина Бусыгина).



Шарҳи кориносон

Аз хизмати миёнравон барои тайёр кардани иҷозати истиқомати муваққатӣ ё шахравандӣ истифода набаред – Шумо метавонед мустақиман ба Управление по вопросам миграции муроҷиат кунед. Бодикқат бошед – дар шахрҳои азим, Москва ва Санкт-Петербург Шумо ба навбатҳои калон ва мушкилоти зиёд ҳангоми гирифтани иҷозати истиқомати доимӣ дучор меед: шахравандии Россияро дар минтақаҳои дигар гирифтани осонтар аст. Никоҳҳои қалбакӣ набандед ва пора надихед – ин фактҳо ҳангоми аз нав ба расмият даровардани ҳуҷҷатҳо ошкор мешаванд ва шахравандии Шумо аз эътибор соқит доништа мешавад.

РВП ба шахраванди хориҷӣ ҳуқуқ медиҳад, доимӣ ва бе сафари дубора кардан то анҷоми муҳлати он дар ҳудуди ФР истиқомат, расман бе патент кор кунед, озодона дар ҳудуди ФР гардад ва барои соҳиби иҷозати истиқомати доимӣ шудан ариза диҳад ва баъдан шахравандии ФР-ро соҳиб шавад.

Квота барои додани иҷозати истиқомати муваққатӣ дар минтақаҳои сераҳолии ФР, махсусан, дар Москва ва Санкт-Петербург хеле кам, аммо дар минтақаҳо ва вилоятҳои камаҳолии хеле зиёд аст.


Маълумоти муфассалро дар бораи тартиби додани ариза барои гирифтани РВП ва ҳуҷҷатҳои зарурӣ, намунаҳои ариза ва огоҳиномаҳо аз суроғи зерин хондан ва гирифтани мумкин аст: <https://гувм.мвд.рф/gosuslugi/item/12896/>

Агар Шумо ба Россия кӯчида омада, шахрвандии Россияро гирифтани хоҳед ва решаҳои россиягӣ дошта бошед, Шумо ва аъзои оилаи Шумо аз Барномаи давлатии муҳоҷирати ҳамватанон истифода бурда метавонанд. Иштирок дар ин барнома дар муҳлати 6 моҳ соҳиби шахрвандии Россия шуданро дар назар дорад. Муфассалан дар бораи барномаи давлатӣ, минтақаҳои ФР, шартҳои муҳоҷират ва гирифтани ёриҳои давлатӣ маълумот гиред: www.aiss.gov.ru – Портал «Соотечественники»: сайт государственной программы переселения соотечественников в РФ.


Гуногун




Ҳамаи маҳсулот ва адвйёт барои пухтани хуроқҳои миллии моро дар ин ҷо харидан осон аст. Ҳар панҷ рӯз нон мепазам, албатта, на дар танӯр, балки дар тафдон. Дар Петербург қаҳвахонаҳои ўзбекӣ бо таомҳои болазат бисёр мебошанд, ки дар ин ҷойҳо менишинем ва суҳбат мекунем. (Фотима Зарипова).

 Дар ҷомеаи имрӯзаи Россия дар бораи вазифаҳои занон дар оила муносибатҳои гуногун ба назар мерасанд. Баъзе қонини рус мегӯянд, ки зан ҳоло баробари мард қор мекунад ва бинобар ин қорҳои хона ҳам бояд баробар тақсим шаванд. Дар мо бошад ҳамон тартиботе, ки дар ватан буд, ҳукмрон аст, зан пурра ба қорҳои хона ва нигоҳубини фарзандон машғул аст, хӯрок мепазад, хона мерӯбад, либос мешӯяд, харид мекунад.


Дар ин ҷо ҷавонзанон ба намуди зоҳирии худ, ба либос бештар диққат медиҳанд, ба варзиш машғул мешаванд. (Айгул).

 Агар қобед, аз одамони соҳибтаҷриба пурсед, ҳамеша мағозаю бозорҳои маҳсулоташон арзону ёфтани мумкин аст. Барои хариди либосу пойафзол ҳам чунин аст. Дар бораи маҳсулоти хӯрок ҳам: дар як ҷо гӯшти арзон, дар дигар ҷо орд, дар як ҷо меваю сабзавоти арзон ёфтани мумкин аст, ҳамаи онҳо дар ҷойҳои гуногун буда метавонанд. Аммо мо инро ба туфайли худиро осон пайдо мекунем. На ҳамеша, агар соатҳои зиёде ба қор машғул бошӣ ва бе рӯзи истироҳат қор кунӣ, ин қор муяссар мешавад. Дигар на қувва мемунаду на вақт. Агар дар ин ҷо сариштакорӣ нақунӣ ва аз ҳар мағозаи пешомада харид кунӣ, пул ҷамъ карда ба хона фиристода наметавонӣ. Камаш моҳе чил ҳазор рубл ёфтани дарқор, то ки дар ин ҷо рӯз гузаронӣ ва ба хона ҳам фиристонӣ. Агар қамтар


ёбӣ, маълум мешавад, ки фақат барои зиндагӣ дар ин ҷо қор кардаӣ. (*Жазгул*).


 Дар ин ҷо, агар зан бо ҳичоб ва либоси пӯшида гардад, бо муносибати нохуб ва шубҳанок дучор шудан мумкин аст, хусусан, агар мардум бо урфу одати мусулмонӣ шинос набошанд. Дар Петербург чунинҳо каманд, барои ҳамин ҳичоб ғайримаъмулӣ менамояд.

Дар мағозаҳои маъмулӣ барои занони мусулмон либоси мазҳабӣ ёфтагӣ намешавад, барои ин мағозаҳои махсус мавҷуданд, ки онҳоро аз интернет ва сайти ВКонтакте пайдо кардан мумкин аст. (*Замира*).

 Дар ин ҷо либос ва пойафзол нисбати ҷойҳои мо, ҳатто дар бозор қиматтар аст. Бисёрашро аз хона овардан дарқор аст. ҳарчанд номаш бозор бошад ҳам, борҳояш аз мағоза арзонтар нестанд. Дар марказҳои савдо ва мағозаҳои шабакавӣ дар охири мавсим арзонфурӯшӣ мекунанд, ки аз он ҷо арзонтар харид метавон кард. Либоси бачагона ва умуман ҳама моли бачагона тамоман қимат аст, агар бачаҳоро ҳамроҳи худ баред, хеле боэҳтиёт бошед. Инчунин бачаҳо ҳамаи инро, махсусан, агар аз деҳот ё шаҳрҳои хурд омада бошанд, мебинанд ва ҳавасашон меояд. Ҳама чизро харидан мехоҳанд, махсусан, агар чунин чизҳоро бачаҳои ҳамсоя, ҳамсинфон дошта бошанд, бачаи Шумо ҳам мехоҳад

ва Шумо ҳам намехоҳед, ки аз дигарон кам бошад, ҳарчанд чизи аблаҳона ва нодаркор аст, мехаред, ки зуд дар дилаш мезанад ва ба кунче ҳавояш медиҳанд. Аммо ҳама чунин мекунанд, ҳама мехаранд, яъне, зарур будааст. Дар шаҳри калон чунин мешавад. Бинобар ин агар мақсади шумо пул чамъ кардан бошад, донед, ки бо бачаҳо ин кор душвор мешавад. (*Шаҳноза*).

 Петербург — шаҳри азим аст ва албатта, ҳама чиз дар ин ҷо назар ба ватани ман қиматтар аст, ман барои хӯрокворӣ пули зиёде харҷ мекунам. Дар ин ҷо маҳсулоти табиӣ камёфт аст. Агар ту аз деҳа ё шаҳрак омада бошӣ ва ба меваю сабзавоти бе химикат, ширу чурғоту гӯшти ҳаққонӣ одат карда бошӣ, дар ин ҷо чунин маҳсулот камчин ва хеле қимат аст. Вақте ки дар вилояти Ленинград кор кунам, аз хочагиҳои деҳқонии он ҷо маҳсулоти тару тоза мехарам. (*Ирина*).

 Як чизи хеле одиро маслиҳат доданиям, ки худам аз таҷриба ҳосил кардаам. Дар ин ҷо, дар Петербурге иқлими сарди шимолӣ ҳукмрон аст, хунуктар аз он, ки дар тасаввурат буд. Ҳатто дар тирамоҳ хеле хунук мешавад ва дар моҳи май барф бориданаш мумкин. Зимистон умуман -30 дараҷа мешавад. Бинобар ин либоси гарм биёред ё пул барои харидан дошта бошед. (*Ситора*).

**Более подробные советы, информацию
о законодательстве и полезные ссылки
Вы можете найти на сайте
www.migrussia.ru**

**Бесплатные консультации
по правовым вопросам можно получить
в БФ «ПСП-фонд»
Тел.: +7 (812) 337-57-85, +7 953 141-31-09**

**Помощь детям трудовых мигрантов
в изучении русского языка,
устройстве в школу можно получить
в СПб РОО «Дети Петербурга»
Тел.: 8 911 773-77-87**

Мигрантки советуют мигранткам
Полезные советы о жизни в России
(на таджикском языке)

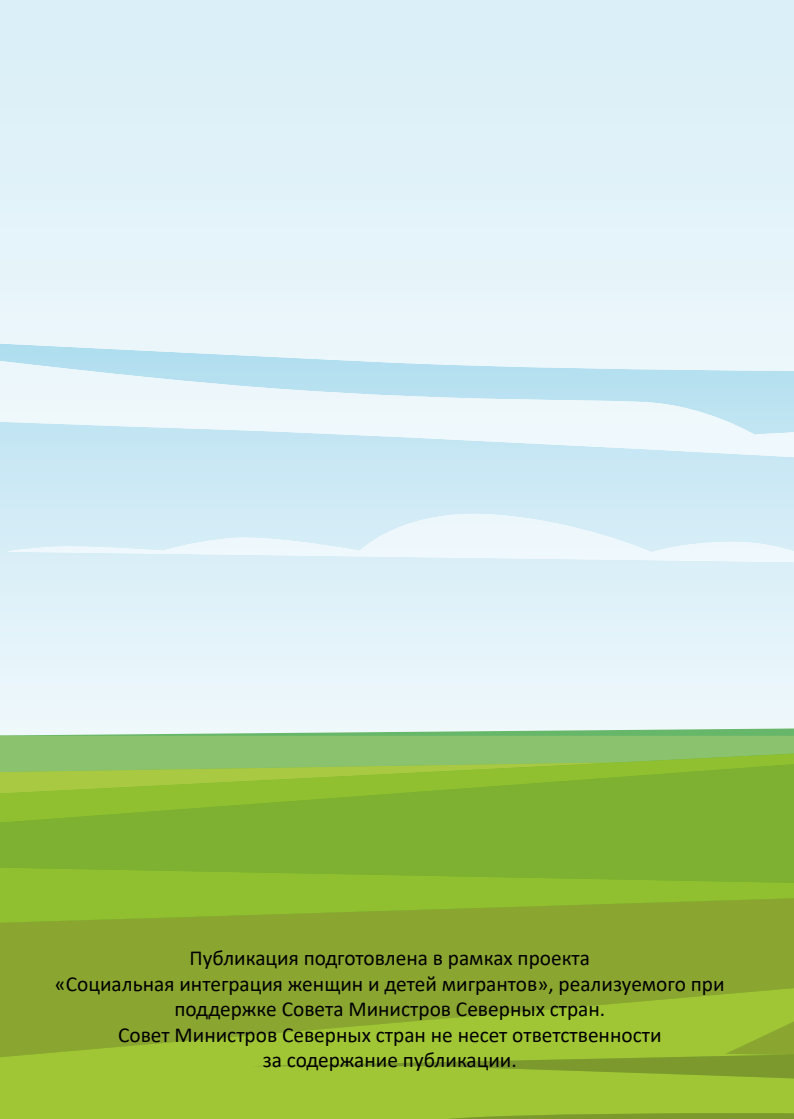
Подготовка публикации:
БФ «ПСП-фонд»

Составитель: Ефимова О.Б.

Редактор: Панич Б.Л.

Контакты:
БФ «ПСП-фонд»
(бесплатная консультационная помощь мигрантам,
членам их семей и работающим с ними специалистам)
Телефон: +7 (812) 337-57-85
Электронная почта: bp@psp-f.org
Сайты: www.psp-f.org, www.migrussia.ru

Подписано в печать:
Тираж 500 экз. Заказ №
Отпечатано в типографии “L-PRINT”
192007, Санкт-Петербург,
Лиговский пр., 201, лит. А, пом. 3Н



Публикация подготовлена в рамках проекта
«Социальная интеграция женщин и детей мигрантов», реализуемого при
поддержке Совета Министров Северных стран.
Совет Министров Северных стран не несет ответственности
за содержание публикации.